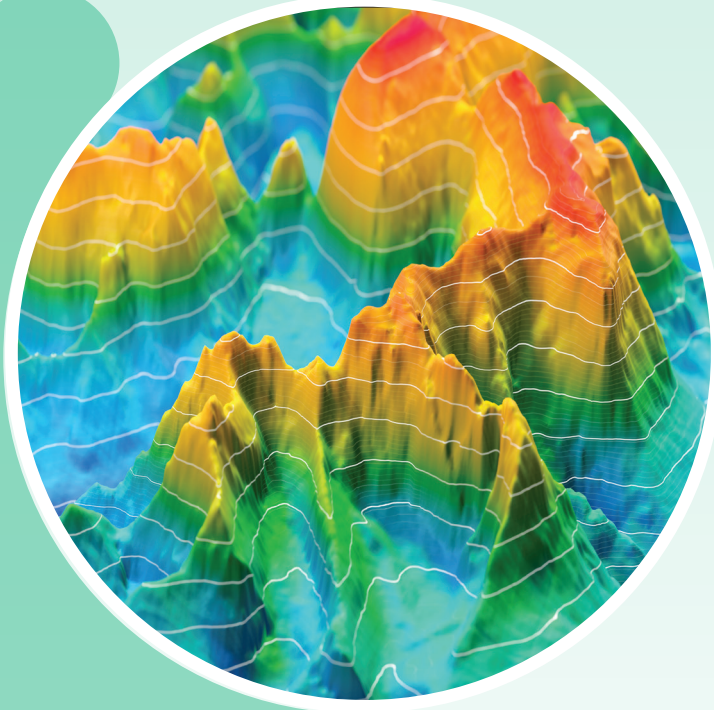

9
SINIF

COĞRAFYA

ŞORU MODÜLÜ

- › **Coğrafya, Doğa ve İnsan**
- › İnsan ve Doğa Etkileşimi
- › Coğrafyanın Konusu, Bölümleri, Gelişimi
- › **Mekânsal Bilgi Teknolojileri**
- › Harita Okuryazarlığı
- › Harita Çeşitleri
- › Uzunluk ve Alan Hesaplamaları
- › Haritalarda Yer Şekillerini Gösterme Yöntemleri

1. Aşağıdaki görsellerde bazı insan faaliyetleri gösterilmiştir.

I

II

III

IV

Görseller incelendiğinde hangilerinin doğal çevre üzerindeki olumsuz etkisinin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

2. Aşağıda doğal ortam ve insan faaliyetlerini gösteren tablo verilmiştir.

	Örnek olay	Doğru	Yanlış
I	Doğal ortam, atmosfer, litosfer, hidrosfer, kriyosfer ve biyosferden oluşmuştur.	✓	
II	Türkiye’de doğal ortama bağlı yıl içinde kıyafet değiştirme ihtiyacı fazla olur.	✓	
III	Sulak alanların kurutulup tarım alanına dönüştürülmesi doğal ortama zarar verir.	✓	
IV	Kriyosfer canlı küreyi oluşturur.		✓
V	Litosfer, buz küreyi oluşturur.	✓	

Tabloda verilen eşleştirmelerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Aşağıdaki haritada dünyanın farklı bölgelerindeki insanların yaşam tarzları gösterilmiştir.

Verilen görseller incelendiğinde bu bölgelerde insanların yaşamsal faaliyetlerini aşağıdaki doğal ortam özelliklerinden hangisinin daha çok etkilediği söylenebilir?

- A) İklim   B) Yeryüzü şekilleri
C) Su kaynakları   D) Bitki örtüsü
E) Kayaçlar

4. Aşağıdakilerden hangisi doğal ortamın insan faaliyetleri üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilemez?

- A) Ovaların üzerine endüstri tesislerinin kurulması
B) Türkiye’de sadece Doğu Karadeniz Bölümü’nde çay tarımının yapılması
C) Ürgüp - Göreme’nin önemli turizm alanları arasında yer alması
D) Doğu Anadolu Bölgesi’nde mera hayvancılığının gelişmesi
E) Türkiye’de tarımda sulama ihtiyacının iç bölgelerde oldukça fazla olması

5. Aşağıdaki doğal unsurlardan hangisi hidrosfer içinde yer almaz?

- A) Buzullar   B) Akarsular   C) Barajlar
D) Yer altı suları   E) Denizler

6 ve 7. soruları verilen görsele göre cevaplayınız.

Murat öğretmen tahtaya aşağıdaki görselleri yansıtarak öğrencilerine bu görsellerle ilgili bazı sorular yönelmiştir.

6. Hangi görsellerde verilen bölgede doğal koşulların insan yaşamına etkisinin daha az olduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

7. Görsellerde verilen bölgelerde insan yaşamının farklılık göstermesinde,

- I. bölgede yaşayan insanların ekonomik gelişmişlik düzeyi,
- II. doğal koşulların farklılık göstermesi,
- III. insan ihtiyaçlarının bölgelere göre farklılık göstermesi

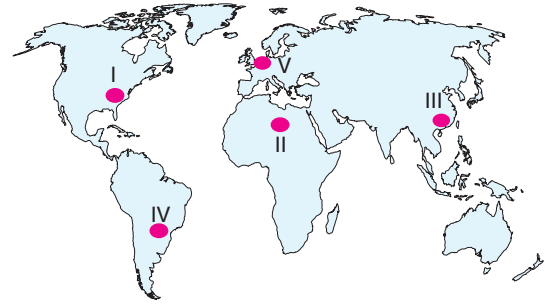
durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

8. Beşerî faaliyetlerin doğal koşullardan etkilendiğine aşağıdakilerden hangisi örnek olarak gösterilebilir?

- A) Marmara Bölgesi'nde ahır hayvancılığının yaygın olması
- B) Ege Bölgesi'nde intansif tarım yönteminin yapılması
- C) İç Anadolu Bölgesi'nde tahıl tarımının yaygın olması
- D) Ankara çevresinde kümes hayvancılığının yaygın olması
- E) İstanbul'un Türkiye'nin en çok göç alan merkezi olması

9. Doğa şartlarının olumsuz olduğu bölgelerde insanlar yaşamları için daha fazla mücadele etmektedirler.

Buna göre, haritadaki numaralı bölgelerin hangisinde iklimin olumsuz etkisi nüfusun az olmasına neden olmuştur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10. İdil, yaz tatilinde Türkiye'de pek çok yeri gezmiş ve gezdiği turistik yerleri şöyle sıralamıştır:

- I. Sümela Manastırı
- II. İhlara Vadisi
- III. Nemrut Dağı heykelleri
- IV. Pamukkale travertenleri

İdil'in gezdiği yerlerin hangileri beşerî faaliyetlere bağlı oluşmuş turizm değerleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

1. Aşağıdaki harita üzerinde araştırma grubunun gittikleri ülkelerde yaptıkları bazı araştırma sonuçları verilmiştir.

1. Grup Bölgedeki akarsuların akış hızları oldukça fazla ve büyük bölümü açık havzalı.

2. Grup Bölgede kısa boylu, bodur ağaçların bulunduğu bitki türleri hâkim.

3. Grup Bölgede deniz seviyesine yakın düzlük araziler geniş yer tutar, geniş tabanlı vadiler yer alır.

4. Grup Bölgede göçebe olarak yaşayan ve hayvancılıkla geçinen, kıl çadırlarda insanlar var.

Buna göre araştırma gruplarının coğrafyanın aşağıdaki alt bilim dallarından hangisiyle ilgili araştırma yaptığı söylenemez?

- A) Biyocoğrafya B) Tarım Coğrafyası
C) Hidrografya D) Jeomorfoloji
E) Ulaşım Coğrafyası

2. İlk Çağ coğrafya araştırmaları ile günümüz coğrafya araştırmaları karşılaştırıldığında günümüzde daha geniş alanda çalışmalar yapıldığı ve daha doğru bilgilere ulaşılabildiği görülmektedir.

Bu durum üzerinde,

- I. pusulanın icadı,
II. teknolojinin gelişmesi,
III. ulaşım koşullarının iyileşmesi

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Coğrafya bilgisine sahip insanlar doğal ortamdaki unsurları, doğal olayları ve bunların insan yaşamına etkisi ile insan faaliyetlerinin doğal çevre üzerindeki etkilerini bir bütün olarak görebilir. M. K. Atatürk'ün de dediği gibi "Coğrafyayı ve coğrafyasını iyi bilen bir millet şüphesiz ondan faydalanmasını ve onu korumasını da iyi bilir."

Buna göre,

- I. yerleşim alanlarının yer seçiminde afet risklerinin göz önünde bulundurulması,
II. bataklık alanlarının kurutulup tarım ve yerleşme alanına dönüştürülmesi,
III. yer altı suyunun kullanımını artırarak şehirlerin içme ve kullanma suyu ihtiyacının karşılanması

uygulamalarından hangilerinin coğrafya biliminin verilerinden yararlanılarak yapıldığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. I. Karadeniz ikliminin yayılış alanı
II. Alp-Himalaya kıvrım dağ sisteminin oluşumu
III. Dünya'nın en seyrek ve en yoğun nüfuslu bölgeleri
IV. Akdeniz Bölgesi'ndeki karstik oluşumlar
V. Sığla ağacının özellikleri ve yayılış alanı

Verilen konuları inceleyen coğrafyanın alt bilim dallarıyla ilgili aşağıda yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I → Klimatoloji
B) II → Jeomorfoloji
C) III → Nüfus coğrafyası
D) IV → Hidrografya
E) V → Biyocoğrafya

5. Aşağıda verilen coğrafyanın yararlandığı bilim dalı ve yardımcı olduğu alan eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

Yardımcı Bilim Dalı	Alt Bilim Dalı
A) Okyanus bilimi	Kartografya
B) Bitki bilimi	Jeomorfoloji
C) Meteoroloji	Klimatoloji
D) Taş bilimi	Hidrografya
E) Hayvan bilimi	Tarım Coğrafyası

6. Aşağıda coğrafyanın inceleme alanları ile ilgili görseller verilmiştir.

I

II

III

IV

Verilen görsellerden hangileri fiziki hangileri beşeri coğrafyanın inceleme alanında yer alır?

	Fiziki Coğrafya	Beşeri Coğrafya
A)	I ve II	III ve IV
B)	II ve III	I ve IV
C)	I ve III	II ve IV
D)	III ve IV	I ve II
E)	II ve IV	I ve III

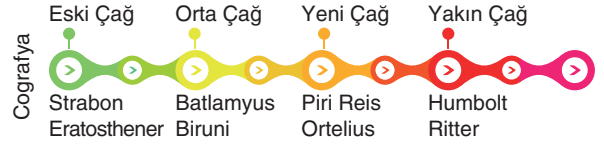
7. Ankara'da araştırma yapan Alman gezi grubu,

- Yazların sıcak ve kurak, kışların soğuk ve genellikle de kar yağışlı olduğunu,
- Türkiye'nin, ekonomik faaliyetlerin gelişmişliğine bağlı olarak, en kalabalık ikinci şehri olduğunu
- Etrafında Gordion başta olmak üzere birçok şehir kalıntısı bulunduğu gibi sürekli ziyaret edilen kalesi, camileri ve Anadolu Medeniyetleri müzesi yer alır.
- Kırsal alanlarda su kaynaklarının az, yerşekillerinin sade olmasına bağlı olarak daha çok evlerin birbirine yakın ve belirli bir alanda yerleştiğini gözlemlemiştir.

Buna göre bu araştırma grubu coğrafyanın aşağıdaki alt bilim dallarından hangisiyle ilgili çalışma yapmıştır?

- A) Klimatoloji B) Turizm Coğrafyası
C) Yerleşme Coğrafyası D) Nüfus Coğrafyası
E) Hidrografya

8. Aşağıda coğrafya biliminin gelişimine belirli dönemlerde katkı sağlayan bilim insanları verilmiştir.

Buna göre hangi bilim insanının çalışmalarını yaptığı dönem yanlış verilmiştir?

- A) Strabon B) Batlamyus C) Ortelius
D) Piri Reis E) Humbolt

9. Aşağıda coğrafya biliminin gelişmesine katkı sunan bazı bilim insanları ve eserleri eşleştirilmiştir.

	Bilim İnsanı	Eseri
I.	Batlamyus	Geographica Syntaxis
II.	Biruni	Kanun el Maksudi
III.	İdrisi	Kitabu Roger
IV.	Evliya Çelebi	Seyahatname
V.	Von Humbolt	Antropocoğrafya

Yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Harita, Dünya'nın tamamının ya da bir bölümünün kuş bakışı görünümle belli bir ölçek dâhilinde küçültülerek düzlem ya da kâğıt üzerine aktarılmış şeklidir.

Buna göre haritada;

- I. kuş bakışı görünüm,
- II. belli bir oranda küçültme,
- III. düzleme aktarılmış olması,
- IV. kabataslak çizilmesi

özelliklerinden hangilerinin olması gerekir?

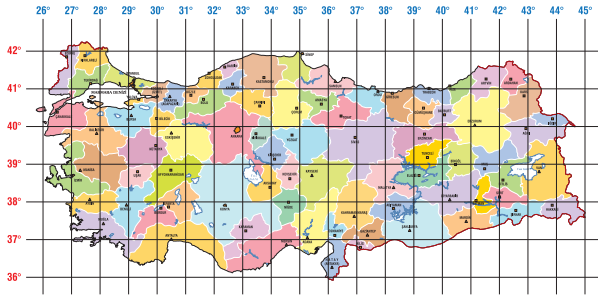
- A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) II ve III
D) III ve IV   E) I, II ve III

2. Haritalar gerçeği tam olarak yansıtmazlar.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun temel nedeni olduğu söylenebilir?

- A) Yer şekillerinin engebeli olması
- B) Belirli bir oranda küçültmenin yapılması
- C) Dünya'nın şekli
- D) Kuş bakışı görünümün kullanılması
- E) Bire bir çizimin olmaması

3. Aşağıda Türkiye'nin coğrafi koordinatları gösteren haritası verilmiştir.

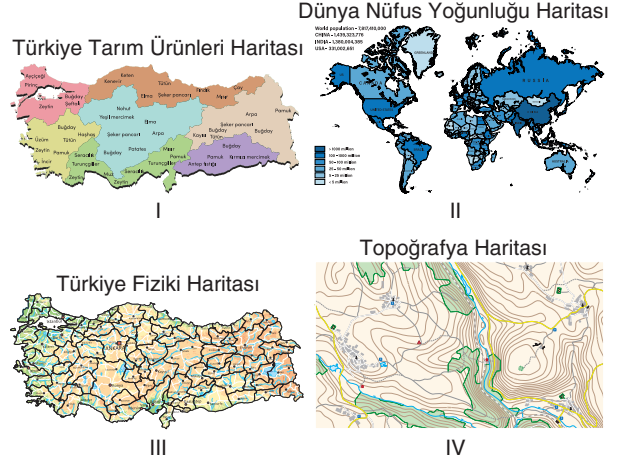
Yalnızca haritada verilenler incelendiğinde Türkiye'nin,

- I. bulunduğu yarım küre,
- II. haritadaki küçültme oranı,
- III. haritanın çizim amacı

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

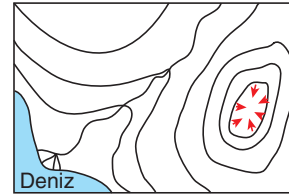
4. Aşağıda farklı amaçlarla çizilen dört harita verilmiştir.

Bu haritalar kullanım amaçlarına göre haritalarla eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	Genel Haritalar	Tematik Haritalar
A)	I ve II	III ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	I ve IV	II ve III
D)	II ve IV	I ve III
E)	III ve IV	I ve II

5. Aşağıda kuş bakışı yöntemle çizilmiş bir şekil verilmiştir.

Bu çizimin harita özelliği gösterebilmesi için aşağıdaki harita unsurlarından hangisinin olması gerekir?

- A) Ölçek   B) Başlık   C) Lejant
D) Yön oku   E) Çerçeve

6. Haritası çizilmiş bir bölgenin dünyada konumunu belirlemek için;

- I. koordinatlar,
- II. lejant,
- III. yön oku

harita unsurlarından hangilerinin bulunması gereklidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

7. Haritalar çeşitli nedenlerle yapılmaktadır. Bu sebeple her haritanın lejantı farklı olur.

Bu farklılıkların ortaya çıkmasında etkili olan temel faktör;

- I. haritanın kullanım amacı,
- II. küçültme oranının farklı olması,
- III. ülkenin gerçek yüz ölçümünün değişmemesi

unsurlarından hangileridir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Aşağıdaki tabloda harita çeşitleri ve bazı haritalar eşleştirilmiştir.

	Genel Haritalar	Tematik Haritalar
Türkiye Bitki Örtüsü Haritası		✓
Ankara Topoğrafya Haritası	✓	
Dünya Petrol Rezervi Haritası		✓
Avrupa Siyasi Haritası	✓	
Afrika İklim Bölgeleri Haritası	✓	

Buna göre tabloda hangi harita türü ile ilgili yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) Türkiye Bitki Örtüsü Haritası
B) Ankara Topoğrafya Haritası
C) Dünya Petrol Rezervi Haritası
D) Avrupa Siyasi Haritası
E) Afrika İklim Bölgeleri Haritası

9. Harita dünyanın veya bir başka gök cisminin tamamının veya bir bölümünün kuş bakışı görünüşünün ölçek kullanılarak düzleme aktarılmasıdır.

Buna göre bir çizimin harita olabilmesi için,

- I. Dik açı ile gökyüzünden bakıyormuş gibi çizilmelidir.
- II. Gerçek boyutlar bir oran dâhilinde küçültülmelidir.
- III. Doğal veya beşerî unsurlar düzlem, küre, kâğıt, ekran gibi yüzeylere çizilmelidir.

uygulamalarından hangilerinin yapılması gerekir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

10. Aşağıda bir bölgeye ait harita verilmiştir.

Bu haritada ülkelerin birbirine göre konumlarının belirlenebilmesi için,

- I. yön oku,
- II. lejant,
- III. koordinat sistemi,
- IV. başlık

unsurlarından hangilerinin bulunması gerekir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

1. Aşağıda Türkiye'ye ait bir harita verilmiştir.

Buna göre, haritada aşağıdaki harita elemanlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Kullanım amacını gösteren başlık
B) Küçültme oranını gösteren ölçek
C) Kısaltmaların simgelerini gösteren lejant
D) Mutlak konumu gösteren koordinatlar
E) Yönünü gösteren yön oku

2. Aşağıdakilerden hangisi haritalarda kısaltmaları ve özel bilgileri gösterir?

- A) Kullanım amacı
B) Çerçeve
C) Lejant
D) Ölçek paydası
E) Coğrafi koordinatlar

3. Aşağıdakilerden hangisi haritayı krokiden ayıran elemandır?

- A) Başlık
B) Ölçek
C) Lejant
D) Çerçeve
E) Yön oku

4. Bir haritanın elemanlarından olan coğrafi koordinatlar yoksa aşağıdaki elemanlardan hangisinin olması gereklidir?

- A) Çizgi ölçek
B) Simgeler
C) Özel işaretler bölümü
D) Haritanın çevresi
E) Yön oku

5. I. Çizgi ölçek
II. Başlık
III. Yön işareti
IV. Coğrafi koordinatlar

Bir haritanın kullanım amacını, yukarıdaki harita elemanlarından hangilerine bakarak tespit edebiliriz?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) II ve III
D) III ve IV
E) I, II ve III

6. I. Dağların dağılışı
II. Çankaya ilçesinin alanı
III. Belirlenen iki nokta arası uzaklık
IV. Ormanların kapladığı alanlar

Türkiye fiziki haritasından faydalanarak yukarıda verilenlerden hangileri bulunabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Aşağıda bir Avrupa'ya ait bir harita verilmiştir.

Bu haritanın çizim amacının anlaşılabilmesi için haritanın,

- I. yön oku,
II. lejant,
III. başlık

unsurlarından hangilerinin haritada verilmesi gerekir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

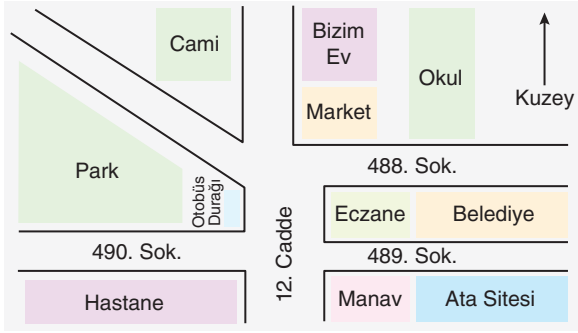

8. Türkiye’de arazi oldukça dağlıktır. Dağlar doğu-batı doğrultusunda uzanır. Karadeniz ve Akdeniz’de kıydan iç kesimlere doğru yükselti birden artar.

Buna göre, verilen bilgiler için aşağıdaki haritalardan hangisinden faydalanılması gerekir?

- A) Fiziki harita
B) Nüfus haritası
C) Siyasi harita
D) Bitki örtüsü haritası
E) Jeoloji haritası

9. Aşağıda bir yerleşim merkezine ait kroki verilmiştir.

Görselde verilenlerden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Okul ile hastane arasında 300 metre mesafe vardır.
B) Harita Kuzey Yarım Küre’deki bir yerden alınmıştır.
C) Hastane, belediye binasının güneybatısında yer alır.
D) 489. sokağın uzunluğu 490. sokaktan fazladır.
E) Bu çizim 1/500.000 oranında küçültülmüştür.

10. Aşağıda Türkiye fiziki haritası verilmiştir.

Verilen haritadan faydalanılarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bir yorum yapılamaz?

- A) Bölgenin hidroelektrik enerji potansiyeli
B) Tarım arazilerinin ülke geneline dağılımı
C) Bölgedeki dağların uzanış doğrultusu
D) Bölgenin deniz seviyesinden yüksekliği
E) Bölgedeki bir gölün gerçekte kapladığı alan

11. Haritalar dünyadaki değişimleri hızlı kavramak doğal ve toplumsal risklere karşı önlem almak ve mekanı iyi anlamak ve kavramak için önemli bir araçtır. Coğrafi olay ve olguların dağılımını göstermenin en etkili yolu olan haritalar tarih boyunca insanoğlunun yararlandığı araçlar olmuştur. Yazı bulunmadan önce gözlemlerini resmeden insan sonraki süreçlerde harita çiziminde güvercinlerden, balon, zeplin ve uçaklardan çekilen hava fotoğraflarından yararlanmıştır. Günümüzde ise uydular aracılığıyla haritalar çizilmektedir.

Verilen bilgilerden yararlanılarak,

- I. Haritalar tarihi çağlardan beridir insanların kullandığı önemli araçlar olmuştur.
- II. Coğrafi olaylarla ilgili “Nerede?” sorusunun cevabını verir.
- III. Harita çiziminde kullanılan yöntemler tarih boyunca değişiklik göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

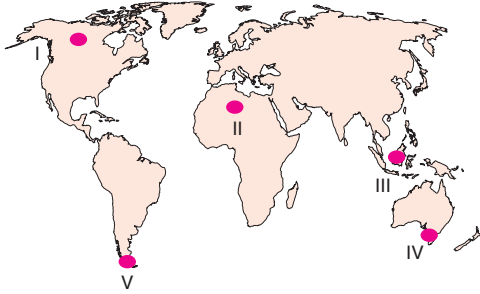
1. Projeksiyon yönteminin haritalarda kullanılmasında;

- I. bozulmaların asgari düzeye indirilmesi,
- II. bire bir çizimin oluşturulması,
- III. ölçeğin etkisinin ortadan kaldırılmaya çalışılması

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

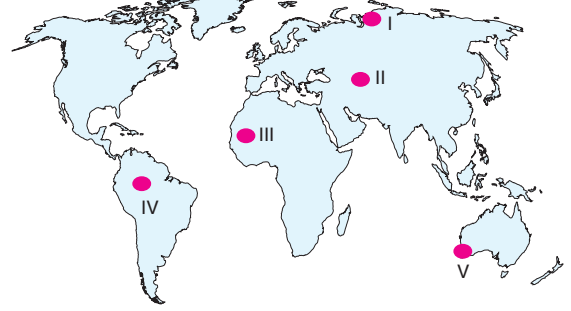
Silindirik projeksiyona göre çizilmiş yukarıdaki haritada numaralı bölgelerin hangisinde bozulma daha az olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. 1/2.400.000 ölçekli haritada 48 cm verilen yolun gerçek uzunluğu kaç km'dir?

- A) 1000   B) 1012   C) 1050
D) 1152   E) 1225

4. Dünya'nın küresel şeklinden dolayı harita çizimlerinde bozulmalar oluşur. Bozulmaları en aza indirmek için projeksiyon yöntemleri kullanılır.

Harita çizimi yapan öğrencilerden,

- Ali: Konik projeksiyona göre dünya haritasını çizmiştir.
Ayşe: Silindirik projeksiyona göre dünya haritası çizmiştir.
Ahmet: Kuzey Kutup Noktası'nı merkez alarak düzlem projeksiyona göre haritayı çizmiştir.

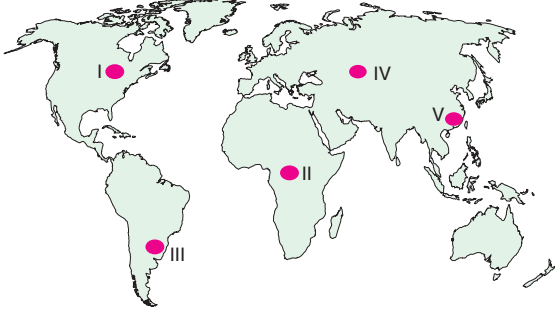
Buna göre Ali, Ayşe ve Ahmet'in çizdikleri haritalarda bozulma, numaralı yerlerin hangilerinde en az olur?

	Ali	Ayşe	Ahmet
A)	I	III	II
B)	III	II	V
C)	IV	I	III
D)	V	I	IV
E)	II	IV	I

5. 1/900.000 ölçekli bir haritada 3 cm² olarak ölçülen bir gölün gerçek alanı kaç km² dir?

- A) 27   B) 89   C) 243
D) 2430   E) 8100

6. Konik projeksiyona göre çizilmiş haritalarda orta enlemlerde bozulma daha az olur.

Buna göre, haritadaki numaralı bölgelerin hangisinde bozulma **daha fazla** olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

Haritada gösterilen Samsun-Ankara arası gerçek uzaklık kuş uçuşu olarak kaç km ölçülür?

- A) 250 B) 300 C) 325
D) 350 E) 400

8. Aşağıdaki tabloda büyük ve küçük ölçekli haritaların bazı özellikleri eşleştirilmiştir.

	Özellik	Küçük Ölçekli Haritalar	Büyük Ölçekli Haritalar
I	Ayrıntıyı gösterme gücü azdır.		✓
II	Dar alanları gösterir.	✓	
III	İzohipsler arası yükselti farkı fazladır.	✓	
IV	Ölçeğin paydasındaki sayı küçüktür.		✓

Tabloda verilen eşleştirmelerden hangilerinde hata yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. $\frac{1}{500.000}$ ölçekli haritanın çizgi ölçek karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

(Çentik arası 1 cm olarak belirtilmiştir.)

- A) km
B) km
C) km
D) km
E) km

10. Aşağıda verilen çizik ölçeklerden hangisinde İstanbul-Ankara arası harita uzunluğu **daha fazla** gösterilir? (Çizik ölçeklerin toplam boyu 4 cm)

- A) km
B) km
C) km
D) km
E) km

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralanarak gösterilmiştir.

Bu alanlar mekânsal verilerin haritalara aktarılmasında sırasıyla aşağıdaki yöntemlerden hangileri kullanılmalıdır?

	I	II	III
A)	Alan	Çizgi	Noktalama
B)	Noktalama	Alan	Çizgi
C)	Çizgi	Alan	Noktalama
D)	Noktalama	Çizgi	Alan
E)	Çizgi	Noktalama	Alan

2. • “Dünya'nın Görünümü” adlı eserinde, Batlamyus'un “Coğrafya” adlı eserindeki bilgileri güncellemiş ve geliştirmiştir.
- Bilinen en eski Türk haritasını çizmiştir.
  - Haritacılık okulu kurmuş, “İklimlerin Görünümü” adlı eseri yazmıştır.
  - Kartografya biliminin gelişmesine katkı sağlayan en önemli Müslüman bilim insanlarından. “Roger'in Kitabı” adlı eserinde bir de Dünya haritası koymuş ve bu harita 300 yıl boyunca dünyanın en doğru haritası olarak kabul edilmiştir.

Yukarıdaki bazı çalışmalar verilen Türk ve Müslüman haritacılar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Piri Reis
B) Harezmi
C) Ebu Zeyd
D) Kaşgarlı Mahmut
E) İdrisi

3. Aşağıdakilerden hangisi haritacılığın gelişmesine katkı sağlayan Türk-Müslüman bilim insanlarından değildir?

- A) Harezmi
B) Piri Reis
C) Batlamyus
D) Kâtip Çelebi
E) Kaşgarlı Mahmut

4. Özellikle Orta Çağ ve Yeni Çağ'da Müslüman-Türk bilim insanları çok önemli çalışmalar yapmış ve sonraki nesillere ışık tutmuştur.

Örneğin.....

- “Miratül Memalik” adlı bir kitap yazmış ve bu kitap Almanca, Fransızca, İngilizce ve Rusça gibi birçok dile çevrilmiştir.
- Yine coğrafyacı ve denizcilere oldukça yardımcı olacak “Mohit” adlı eseri birçok dile çevrilmiştir.

Buna göre çalışma alanları ve bazı çalışmaları hakkında bilgi verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kâtip Çelebi
B) Piri Reis
C) Kaşgarlı Mahmud
D) Evliya Çelebi
E) Seydi Ali Reis

5. Mekânsal verilerin konumunun, dağılımının sayısının ve yoğunluğunun noktalar yardımıyla gösterilmesinde noktalama yöntemi kullanılır.

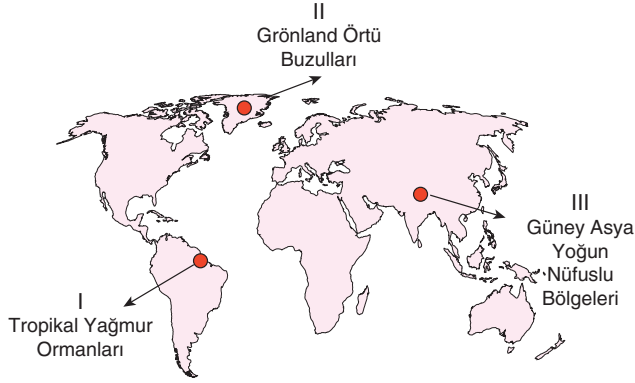
Buna göre;

- sanayi tesislerinin dağılışı,
- ovaların dağılışı,
- yerleşmelerin dağılışı,
- çöl bölgelerinin dağılışı

unsurlarından hangileri haritalarda noktalama yöntemiyle gösterilmez?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

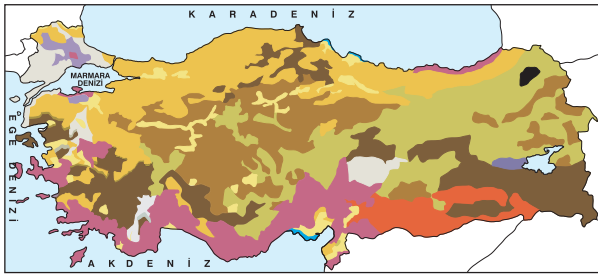
6. Aşağıdaki dünya haritasında bazı mekânsal veriler numaralanarak gösterilmiştir.

Bu verilerin haritalara aktarılırken kullanıldığı yöntemler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Nokta	Çizgi	Alan
B)	Alan	Alan	Nokta
C)	Çizgi	Nokta	Alan
D)	Alan	Çizgi	Nokta
E)	Çizgi	Çizgi	Nokta

7. Aşağıda Türkiye'deki toprak türlerinin dağılışının gösterildiği harita verilmiştir.

Türkiye'nin toprak türlerinin dağılışının gösterildiği harita türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Korokromatik haritalar B) İzometrik haritalar
C) Koroplek haritalar D) Akış haritaları
E) Oransal sembol haritaları

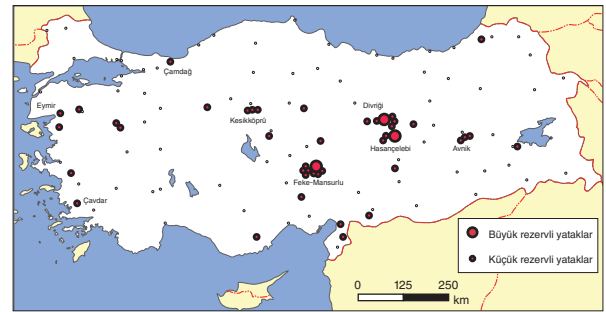
8. Aşağıda bazı dağılış haritalarına ait bilgiler verilmiştir.

- Bir coğrafi unsura ait sayısal değerlerin renk veya desenlerle gösterildiği nicel haritalardır.
- Bir bölgeye ait olan ve aletle ölçülebilen değerlerin gösterildiği haritalardır.
- Bir konuya ait verilerin ölçeklendirilmiş semboller veya şekillerle gösterildiği haritalardır.
- Bir coğrafi unsurun hareket miktarını ve yönünü gösteren haritalardır.

Buna göre aşağıdaki dağılış haritalarından hangisine ait bilgi verilmemiştir?

- A) Akış haritaları B) Noktalama haritaları
C) İzometrik haritalar D) Koroplek haritalar
E) Oransal sembol haritalar

9. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı yerler gösterilmiştir.

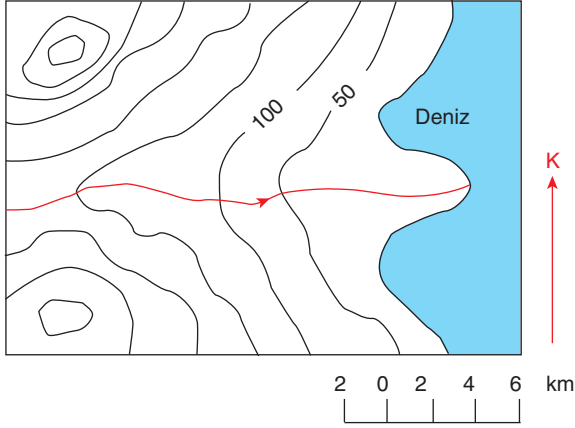
Bu madenin dağılışının gösterildiği harita türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Noktalama B) Akış C) Oransal semol
D) İzoplek E) Kartogram

1. Aşağıdakilerden hangisi izohipslerin özelliklerinden **değildir**?

- A) 0 metre eğrisi kıyı çizgisini gösterir.
- B) İki izohips eğrisi arasındaki mesafe haritanın her yerinde aynıdır.
- C) Birbirini çevrelemeyen komşu izohipslerin yükseltileri aynıdır.
- D) İzohips eğrileri, zirvelerde nokta hâlini alır.
- E) İzohipslerde eğriler birbirine yaklaştıkça eğim artar.

2. Aşağıda bir bölgenin topoğrafya haritası verilmiştir.

Bu haritadaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Kıyıda halic oluşmuştur.
- B) Akarsuyun uzunluğu 8 km'den fazladır.
- C) Bölgenin kuzeybatı ve güneybatı kesiminde tepe vardır.
- D) İzohipsler 50'şer metre aralıklarla çizilmiştir.
- E) İzohipsler birbirlerini kesmemişlerdir.

3. Renklendirme yöntemiyle çizilmiş bir fiziki haritada aşağıdaki alanların hangisinde **kesinlikle yeşil ve tonları kullanılır**?

- A) Kanyon
- B) Delta
- C) Plato
- D) Sırt
- E) Uçurum

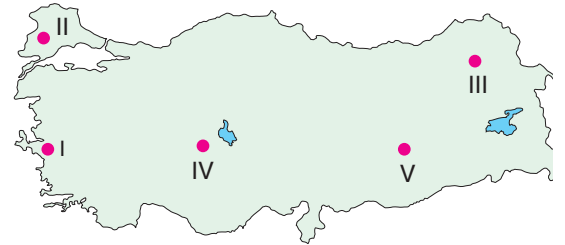
4. Aşağıda bir bölgeye ait topoğrafya haritası verilmiştir.

Bu harita incelendiğinde numaralanmış bölgeler, renklendirme yöntemiyle çizilmiş bir haritada aşağıdaki renk tonlarından sırasıyla hangileriyle gösterilmelidir?

	I	II	III
A)	Sarı	Sarı	Açık yeşil
B)	Sarı	Turuncu	Açık yeşil
C)	Açık yeşil	Sarı	Sarı
D)	Koyu yeşil	Sarı	Turuncu
E)	Turuncu	Yeşil	Sarı

5. Fiziki haritalarda renklendirme, yükselti basamaklarını gösterir.

Buna göre, haritadaki numaralı yerlerin hangisinde **kahverengi tonları daha fazla kullanılır**?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

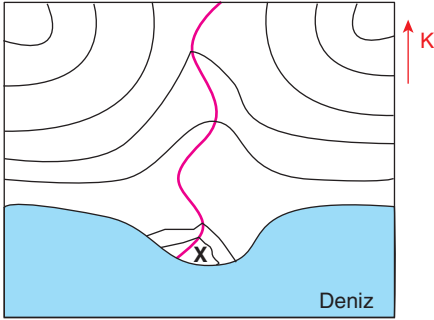
6. Bir topoğrafya haritasında iki izohips arasındaki yükselti farkı;

- I. ölçek,
- II. bölgenin coğrafi koordinatları,
- III. lejant

elemanlarından hangilerine bağlı olarak belirlenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

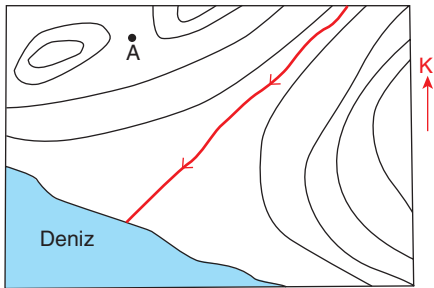
7. Aşağıda bir bölgenin izohips haritası verilmiştir.

Bu izohips haritasında X ile işaretli bölgede aşağıdaki yer şekillerinden hangisi bulunur?

- A) Falez
- B) Doruk
- C) Boyun
- D) Delta
- E) Haliç

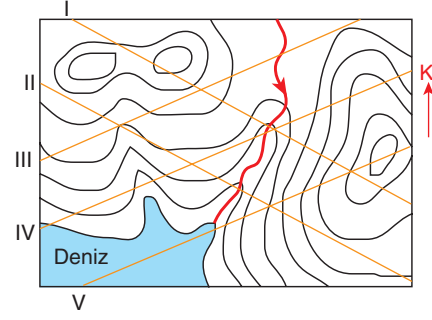
8. Aşağıdaki haritada izohipsler 25 metre aralıklarla çizilmiştir.

Buna göre, A noktası hangi yükseltiler arasında yer alır?

- A) 0 - 25 m
- B) 25 - 50 m
- C) 50 - 75 m
- D) 75 - 100 m
- E) 100 - 125 m

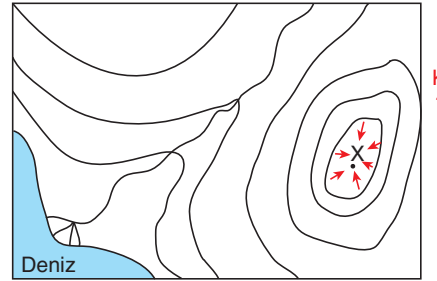
9.

Yukarıdaki izohips haritasında numaralarla belirlenen doğrultulardan hangisi sırasıyla deniz kıyısı, kurumuş akarsu vadisi, vadi, yamaç ve sırt gibi yer şekilleri üzerinden geçer?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. İzohips eğrileri yer şekillerine göre çizilir.

Bu haritada X noktasıyla gösterilen yer aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Vadi
- B) Çukurluk
- C) Delta
- D) Boyun
- E) Dağ eteği ovası